

ROLUL EDUCATIV AL GALERIILOR DE ARTĂ POPULARĂ

Ioana LUCA

Dinamizarea rolului muzeului etnografic, în contextul dialogului internațional contemporan, presupune valorificarea permanentă și susținută a tuturor posibilităților de cooperare internațională prin promovarea culturii tradiționale a satului românesc pe toate meridianele lumii, proces ce are ca efect și relansarea meșteșugurilor de artă populară în întreaga țară.

“Scoaterea în lume” a meșterilor și a creațiilor lor se realizează permanent prin “GALERIILE DE ARTĂ POPULARĂ” din Sibiu, organizate sub forma unei expoziții cu vânzare, obiectiv principal al MUZEULUI CIVILIZAȚIEI POPULARE TRADIȚIONALE „ASTRA” pe linia continuității tradițiilor meșteșugărești.

Inaugurate cu succes la sfârșitul lunii august 1991, Galeria de Artă Populară reprezintă o soluție modernă și generoasă care facilitează accesul publicului la cunoașterea locului și funcției împlinite de valorile creației artistice populare, constituind un factor educativ important și eficient, de a păstra vie în conștiința oamenilor amintirea eforturilor culturale ale înaintașilor, dar și de a stimula moral ducerea lor mai departe.

Abundența și varietatea

Imagine din
„Galeriile de artă
populară” din Sibiu
(foto: Gabriel
Blazsani)

produselor prezentate reușesc să reconstituie aievea universul mirific al locuinței tradiționale din satele României, prilejuind bucuria achiziționării de suveniruri-produse autentice de artă populară, românească și săsească, în comparație cu multe alte magazine care comercializează tot felul de produse de artizanat de proveniență și gusturi îndoielnice. Reclama permanentă prin radio, presă, posturi locale de televiziune, precum și difuzarea de pliante, afișe, cărți de vizită pune accentul pe autenticitatea obiectelor expuse spre vânzare, în încercarea de a înlătura comercializarea unor subproducții ce frizează kitsch-ul.

Procesul complex, generat de migrația masivă de la sat la oraș (anii 1965-1989) a dus la degradarea valorilor tradiționale și a percepției lor. Tradiția din creația populară constituie „memoria socială a poporului”, dar renunțarea la un mod de viață duce, în mod implicit, și la modificarea întregului inventar de valori care îl reprezintă sau la adaptarea acestuia la condițiile de trai citadin, fenomen care nu are rezultate prea atrăgătoare.

Mai ales din motive pecuniare, creatorii produc noi obiecte adaptate total noului stil de viață și astfel nivelul estetic de apreciere al publicului scade. Noi nu suntem adepții „înghețării” artei populare în tipare rigide, dar acceptăm ideea instituirii unui filtru autorizat și competent, care să elibereze produsele contemporane de balastul kitsch-lui, nu prin impunerea forțată a unor structuri fixe, ci prin educarea gustului publicului și prin sugerarea

respectului în spiritul tradiției. Prin decorul și întreaga gamă de obiecte, mai vechi și mai noi, oferite spre vânzare prin Galeriele de Artă Populară arătăm clar că nu negăm aspectul inovației, ca proces care determină configurația contemporană a creației populare. Prin activitatea noastră încercăm, atât pentru creatori cât și pentru public, să surprindem elementul nou, grefat pe suprafața tradiției, elementul tipic, care va deveni tradiție în momentul acceptării generale de către colectivitate și al integrării sale în contemporaneitate. Este una dintre cele mai puternice motivații de existență a Galerieilor de Artă Populară în educarea publicului, din țară și din afară, în aprecierea unor produse caracterizate prin simțul măsurii, aspect estetic și utilitar, robustețe și cromatică rafinată, atribute care conduc la o înaltă expresivitate artistică.

În ajutorul ideii de păstrare și recunoaștere a principalelor domenii ale creației artistice din România, au avut loc la Galeriele de Artă Populară prezentări, pe o perioadă de câteva zile, a unor meșteșugari, cu unelte specifice, a modului de lucru a diferitelor produse: aducerea unui război de țesut și a unei țesătoare care a demonstrat practic dibăcia într-unul dintre cele mai vechi meșteșuguri; două incondeietoare de ouă din Bucovina au arătat tot procesul măiastru și migălos al „închistrării” ouălor; două eleve ale Liceului Pedagogic din Deva, virtuozose creatoare de valori în spiritul artei populare autentice, și-au demonstrat talentul, în văzul

ZUSAMMENFASSUNG

Die Volkskunst-Galerien wurden im August 1991 eingeweiht zwecks Wiederbelebung der rumänischen Volkskunst. Die Mitarbeiter des „ASTRA“ Museums in Sibiu haben sie als eine Ausstellung mit Verkaufsangebot organisiert, wobei authentische Artikel der rumänischen und sächsischen Volkskultur von berühmten Handwerkern vermarktet werden. Die Volkskunst-Galerien des „ASTRA“ Museums befinden sich im historischen Kern der Stadt Sibiu und stellen ein wichtiges kulturell-touristisches und erzieherisches Objektiv dar.

publicului, în arta încrustrării lemnului, osului și cornului. Aceste experiențe reprezintă o încercare de a trezi interesul sau măcar curiozitatea tinerilor în legătură cu adevăratele valori ale satului românesc.

Pe aceeași linie se are în perspectivă înființarea primelor GALERII NAȚIONALE DE ARTĂ POPULARĂ in vitro. După modelul sticlărilor din Murano-Italia și având ca suport organisme create de Muzeul "ASTRA" (Asociația Creatorilor Populari și Academia Artelor Tradiționale din România) acest obiectiv cultural-turistic ar putea fi prezentat ca având puternice conotații: ECONOMICE (de

producție in actu), COMERCIALE (spații de desfășurare pe loc a produselor realizate), CULTURALE (spațiile organizate ca interioare țărănești originale), TURISTICE (întregul spațiu fiind accesibil publicului, care va putea urmări întregul proces de producție), EDUCATIVE, prin prezentarea celei mai largi game de producții autentice de artă populară, create de cei mai renumiți meșteri-artiști.

Însăși așezarea Galeriilor de Artă Populară în centrul istoric al Sibiului putem spune că reprezintă un mare pas în sprijinul ideii de păstrare a valorilor trecutului, integrate vârtejului cerințelor lumii moderne.

„Nașterea și Botezul Domnului”, icoană pe sticlă, Transilvania, sfârșitul secolului al XIX-lea. Colecția Muzeului Țăranului Român